

LUND

Eleverna Freja Johansson och Jakob Larsson och läraren Katarina Hjorth visar stolt upp Polhemskolans nya installation.

FOTO: CECILIA LINDBERG

Vackert system hyllas på Polhemskolan

118 stycken. Så många ämnen har elever på Polhemskolan tagit sig an. Nu finns de alla illustrerade på olika sätt och verket visas i skolkorridoren. Häromveckan invigdes installationen som förstärkt gestaltar det periodiska systemet.

–Det här är ett av våra mest populära system, mer populärt än Systembolaget, sade Torbjörn Hanö, rektor på Polhemskolan, bland annat i sitt tal när elevernas arbete invigdes.

Han riktade också ett stort tack till alla som varit med och skapat verket med de 118 ramarna som nu täcker en av väggarna på skolan.

2019 är FN:s internationella år för det periodiska systemet. Katarina Hjorth, som är lärare i naturvetenskapliga ämnen, tycker det är roligt att kunna uppmärks-

samma detta i ett gemensamt arbete. Varje klass på de naturvetenskapliga inriktningarna har tagit hand om en grupp i systemet.

Freja Johansson, som går i årskurs 3 med matte som spets, fördjupade sig i grundämnet guld, med den

”Det är nog kol i så fall. Det är ju grunden till allt liv.”

kemiska beteckningen Au och nummer 79 i det periodiska systemet. Guld känner de flesta till, konstaterar hon.

– Men alla kanske inte vet att guld används i elektronik, det har ju bra ledande egenskaper och tillhör samma grupp som koppar.

Vad använder du det periodiska systemet till?

– Så fort du ska göra något som har atomer eller med molekyler att göra så vänder du dig till det periodiska systemet. Och bara genom att titta på ett ämnes bild så kan du se hur många protoner, neutroner och elektroner som ämnet har.

Jakob Larsson, även han tredjeårselev, men med fysik som spetsinriktning, fick ett av de senast bestämda ämnena, tenness, Ts med nummer 117 i systemet, på sitt bord.

– Det är ett av de ämnen som har tagits fram i en partikelaccelerator i Ryssland. Det är ett ämne som sönderfaller direkt, bara på några nanosekunder, berättar han.

På frågan om vilket grundämne som är hans personliga favorit svarar han snabbt:

– Det är nog kol i så fall. Det är ju grunden till allt liv.

Läraren Katarina Hjorth har också hittat en personlig favorit bland de 118 tavlorna.

– Rhenium, det är så roligt att den är illustrerad med en ren, säger hon, med ett skratt och tillägger:

– Det är ett väldigt vackert system som vi har fått upp här på väggen.

CECILIA LINDBERG

✉ cecilia@tidningenhalla.se

📱 @hallalund

TESTA DIG SJÄLV MED HALLÅS MINQUIZ

Vad minns du från kemi- och fysiklektionerna? Svaren ser du om du vänder på tidningen.

1. Vilka två grundämnen betraktas som vanligast i universum?

1. Kväve och syre
X. Kol och svavel
2. Väte och helium

2. Vilka sorters partiklar utgör en atom?

1. Protoner, neutroner och elektroner
X. Molekyler och proteiner
2. Prefix och suffix

3. Vad är en molekyl?

1. Ett annat namn för atom
X. Två eller fler atomer som sitter ihop
2. En atom som har klyvts

4. Vilket år presenterades den första versionen av det periodiska systemet?

1. 1969
X. 1919
2. 1869

5. Vilken laddning har en proton?

1. Positiv
X. Negativ
2. Neutral

6. Vilken kemisk beteckning har kalium?

1. C
X. K
2. Ca

RÄTT SVAR:

1. Väte och fler atomer
2. Protoner; helium (2)
3. Två eller mer (1) och elektroner
4. 1869 (2)
5. Positiv (1)
6. K (X)